

Viharkárok Nyugat-Európában

A londoni Times január 5-i számában tudósított a Nyugat-Európán december 26–27-én végigsöprő szélvihar következményeiről. A nem kimondottan erdészeti szaklapnak számító magazin természetesen a közvélemény számára befogadható módon igyekszik lefesteni az okozott károkat, így a cikkből hiányoznak a pontos m³-adatok. A cikkíró idézi a francia államerdészet tájékoztatóját, mely szerint mintegy 270 millió fa esett a vihar áldozatául. A legjobban sújtott térségekben, Lorraine, Marne és Champagne körzetében a szél az erdők 30%-át letarolta, nem kímélve sem az évszázados tölgyeket, sem a fiatal fenyőket. Néhány térségben teljes erdőséteket pusztított el a vihar. Egyes vélemények szerint az ilyen területek rehabilitációja száz évet is igénybe vehet.

Emmanuel Le Roy Ladurie történész szerint a XIV. Lajos uralkodása óta rendelkezésre álló adatok azt mutatják, hogy „legalábbis 1660 óta ilyen pusztító jelenségre nem volt példa”.

A vihar, amely 30 óra leforgása alatt megváltoztatta a francia vidék arculatát, nemcsak az erdőket tarolta le, de kioltotta 87 ember életét, és hatalmas káro-



kat okozott világhírű parkokban is. A Pére Lachaise temetőben 200 sírt rongáltak meg a kidőlt fák, a Bois de Boulogne-ban és Vincennes-ben 140 000 fa pusztult el, Versailles, Rambouillet és más kastélyok parkjai csatamezőhöz váltak hasonlatossá.

Az ökológusok véleménye szerint a madárvilág sínyli meg legjobban az erdők pusztulását, a kis testű emlősöket a

következmények kevésbé érintik, míg a nagy testű erdei vadak számára a táplálék gyarapodását is jelentheti a letarolt erdők helyén felsarjadó növényzet. Néhány szakember úgy véli, hogy az erdőfelújítás során lehetőség lesz a francia erdősítési programban amúgy is prioritásként megfogalmazott nagyobb fajgazdaságú erdők létrehozására.

Az állami és magánerdő-tulajdonosoknak valószínűleg az erdőingatlanok értékének átmeneti csökkenésével kell számolniuk, mert faanyag-túlkínálat lesz, és a kidöntött faanyag zömében csak rostalapanyagként lesz hasznosítható. Az erdőt ért viharkárok becsült értéke 5 milliárd fontra (2000 milliárd Ft) tehető, biztosítva csupán néhány terület volt.

A Times cikke csupán a franciaországi károkról számol be, de természetesen folyik a károk pontos felmérése a többi viharsújtotta országban is. Hivatalosnak tekinthető források alapján Franciaországban 115 millió m³, Németországban 22 millió m³, Svájcban 10 millió m³ faanyagot tarolt le a vihar. Tekintettel arra, hogy ez az európai éves fakitermelésnek több, mint egyharmada, számítani kell jelentős piaci mozgásokra is.

Csóka Péter

A szél 150–200 km/óra sebességgel száguldott. Telefon, villanyvezeték vonalait szaggatta szét. A ledöntött fák, villany- és telefon oszlopok megbénították az uti és vasuti közlekedést, 4 millió család maradt hetekig fűtés és világítás, telefon összeköttetés nélkül. Az élelmiszerek, amelyek a jég- és hűtőszekrényben voltak, elromlottak. A mezőgazdaság is sokat szenvedett, mivel az épületek tetejét a hatalmas szél a földre söpörte vagy az épületeket összedöntötte. Árvizek is felléptek, állatok pusztultak. Az évszázados műemlékek is kárt szenvedtek, így a Notre-Dame, de Párizs, valamint a Bordeaux-i székesegyházak, a Versailles-i palota, a Mont-Szent-Michel-i kolostor, valamint 935 iskola, kollégium és gimnázium. Csak a francia nemzeti elektromos vállalat 120 milliárd forintra becsüli a javítás költségeit.

A francia erdőknek 1/3-a tönkre ment és szinte nincs olyan vármegye, ahol

A vihar

nincs kár. 115–130 millió m³-re becsülhető a földön fekvő kidöntött vagy összetört fák mennyisége. Ez 3–4 évi fatermelésnek felel meg. A Vosges hegységben 18 millió m³, ami 6 évi fatermelés.

A minisztérium a favágók és vállalkozók gyors átképzésére gondol a munkanélküliek sorából. Az erdészeti hatóságok szerint 2 év kell az erdei úthálózat szabaddá tételére, az itt lévő kidöntött fák eltávolítására és az utak rendbehozására. Franciaország felkérte az Európai Közösség államait és más államokat is a favásárlásra. Ugyanis az ilyen hatalmas famennyiségnek az eltartása igen komoly problémákat okoz. Megpróbálják ezt állandó öntözéssel és víz alá való merítéssel eltartani egy vagy két évig. Az erdészek félnek a

gombák és a rovarok kártételétől, ugyanis, ha a hőmérséklet 10 °C fölé emelkedik, a páratartalom csökken, az említett kártevők aktivizálódnak.

A francia kormány 200 milliárd magyar forint értékű segílyt ad az erdészeknek, 10 éves felhasználásra a szükséges erdősítéseket és fásításokat elvégezni. (Ezt a döntést egy héten belül meghozta az illetékes hatóság.)

Természetes a kutatók, a meteorológusok és az illetékes szervek keresik a jelenség okát.

Mi ebben a kényes kérdésben nem tudunk állást foglalni és magyarázatot adni. **Mind gyakrabban és gyakrabban történnek meg ilyen természeti jelenségek (árvíz, vihar, szárazság stb.), hatalmas anyagi kárt hagyva maguk után. Francia földön a történészek szerint három évszázad óta nem volt ilyen.**

Tóth János